

บรรณานุกรม

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2550.

คู่มือการวิเคราะห์มิติหญิงชาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ลาดพร้าว.

กระทรวงวัฒนธรรม. ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม [ออนไลน์]. สืบค้นจาก :

www.m-culture.in.th/location/ Moo 2 Tambon ตำบล Amphoe Raman Province Yala
(สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2557).

โครงการพื้นที่ชุ่มน้ำ. 2549. โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์เครือข่ายป่า พรุ-สันทราย- ชายเลน
เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาการจัดการป่าให้เกิดความยั่งยืน. ปัตตานี :

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

โครงการวิจัยกำแพง. 2554. บันทึกการเก็บข้อมูลภาคสนาม. ปัตตานี :

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. 2550. สังคมและวัฒนธรรมมลายู ใน มลายูศึกษา, นิธิ เอียวศรีวงศ์,

บรรณาธิการ. 56-82. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

ซีตะห์ สาเมาะ. 2545. บทบาทและหน้าที่ของครอบครัวมุสลิมในชุมชนบ้านคลอง อ.ปะนาเระ

จ. ปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ญะมัล เอบะกาวิ. เรียง. 2541. สตรีในอิสลาม ใน อิสลาม ความหมายและคำสอน, จรัญ มะลูลีม,

ผู้แปล. คู่มือคิด อะห์มัด, เรียบเรียง. 171-189. กรุงเทพฯ : สลามิก อะเคเดมี.

ดลมนรรัตน์ บากา และแวอุเซ็ง มะเดเฮาะ. (2529). รายงานวิจัยเรื่องสถานภาพสตรีไทย

มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ดลมนรรัตน์ บากา. 2540. บทบาททางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสตรีไทย

มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

เต็งเม็ง อย่างถ้อยชัย. 2550. บทบาทหญิงชายในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชนเผ่าม้ง
จากมุมมองของผู้ชายม้ง : กรณีศึกษาหมู่บ้านวังเฮือ เมืองทุลคม แขวงเวียงจันทน์
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา.

ทองทิพย์ สุนทรชัย. ม.ป.ป. บทบาทสตรีอีสานกับการจัดการทรัพยากรน้ำ : กรณีศึกษา
ชุมชนบ้านแสงภา ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและ
พัฒนา.

นฤมิตร ประพันธ์. 2544. พื้นภูมิปัญญาฝ่าวิกฤตโลก. อุบลราชธานี : ศิริธรรมออฟเซ็ท.

นฤกุล รัตนดากุล. 2555. โครงการวิจัยกำแพง. ปัตตานี : มปท.

เนตรดาว แพทย์กุล. 2544. บทบาทของผู้หญิงชาวบ้านในการพัฒนา : กรณีศึกษาบทบาทของ
ผู้หญิงในเครือข่ายชุมชนเมือง. เชียงใหม่ : ธนบรรณ.

ปิยะ สงวนสิน. 2542. ภูมิปัญญาชาวบ้านในการทำเครื่องเคลือบแบบผสมผสานในจังหวัด
ฉะเชิงเทรา, ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ปรานี วงษ์เทศ. 2549. เพศภาวะในสุวรรณภูมิ. กรุงเทพฯ : มติชน.

ประจิตร มหาหิง. 2544. ทฤษฎีสังคมวิทยาการเมือง กระบวนทัศน์ วิถีวิทยา และองค์ความรู้
ทางสังคม. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เพิ่มศักดิ์ มกรากิรมย์ และคณะ. 2553. ลุ่มน้ำสายบุรี : ชุมชน ทรัพยากร สายน้ำและความฝัน.
นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

มุฮัมมัด อุมัซ ซับรา. 2541. วัตถุประสงค์ของระเบียบเศรษฐกิจอิสลาม ใน อิสลาม ความหมายและ
คำสอน. จรัญ มะลูลีม, ผู้แปล. กุรซิด อะห์มัด ผู้เรียบเรียง. 23-34. กรุงเทพฯ :
สลามิกอะเคเดมี.

ยศ ถันตสมบัติ. 2542. ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น. เชียงใหม่ :
นนทบุรี.

โรจน์จรรย์ย์ ด้านสวัสดิ์. 2540. แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใน
การประชุมสัมมนา เรื่อง การวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ. วันที่ 24 มกราคม
2540. 1-3. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ลม้าย มานะการ. 2549. งานศึกษาพื้นฐานชุมชนในพื้นที่โครงการพัฒนา : บ้านจะรังตาดง.
ปัตตานี : มปท.

_____ . 2557. บันทึกความทรงจำเรื่องเขื่อนสายบุรี. ปัตตานี : มปท.

วรวิทย์ โรมรัตน์พันธ์. 2552. ทูทางสังคม กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

วศิน อิงคพัฒนากุล. 2548. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม.
พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิฑูรย์ ปัญญากุล. 2551. ชุมชนท้องถิ่นพัฒนากับเกษตรกรรมยั่งยืนใน ชุมชนเข้มแข็ง และ
ประชาสังคม, 59-89. พลเดช ปิ่นประทีป, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : ศรีเมือง.

วิฑูรย์ ปัญญากุลและตรีศดา ตรีมรรค. ม.ป.ป. บนผืนดินและชีวิตเดียวกัน. ม.ป.ท : พิมพ์ดี.

วิลาส ชูช่วย. 2543. สังคมปกรณของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล, วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาสังคมวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศรีศักร วัลดีโกดม. 2548. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม กรณีศึกษา
บ้านดาโต๊ะและบ้านภูมิ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย.

ศิริระ นวนมี. 2533. เขื่อนคือมุสลิมะฮ์. กรุงเทพฯ : ทางนำ.

ศิริรัตน์ ธานีรณานนท์ ดลมนรจันท์ บากา และฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์. 2538. บทบาท
ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสตรีไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ใน ชาว
ไทยมุสลิมและการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม : การศึกษาภาคใต้
ตอนล่าง. 15-17. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาสัคม. 2546. **บันทึกโงอันเบิร์ก**. กรุงเทพฯ : ศรีเมือง.

เสน่ห์ จามริกและยศ สันตสมบัติ. 2536. **ป้าชุมชนในประเทศไทย : แนวทางการพัฒนา**.

กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

สุชาดา ทวีสิทธิ์. 2547. **เพศภาวะ: การทำท่ายร้าง การค้นหาตัวตน**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

สุเทพ สุนทรเกสัช. 2540. **ทฤษฎีสังคมวิทยาร่วมสมัย**. เชียงใหม่ : โกลบอลวิชั่น.

สุทัศน์ ศิลปวิศาล. 2538. การยอมรับระบบทำงานสมัยใหม่ของสตรีไทยมุสลิม : ศึกษากรณีสตรีไทยมุสลิมที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชามานุษยวิทยาและสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพนธ์ เตชะอริกและคณะ. 2544. **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและเกษตรกรรมยั่งยืน**.

ขอนแก่น : คลังนาวิทยา.

สว่าง เลิศฤทธิ. 2535. **สตรีไทยมุสลิมกับโรงงานอุตสาหกรรมในปัตตานี: ศึกษาผลกระทบต่อ**

วิถีชีวิต. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุภางศ์ จันทวานิช. 2552. พิมพ์ครั้งที่ 2. **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

อลิสสา หะสามะ และคณะ. 2555. **โครงการทบทวนวรรณกรรมเรื่องเพศสถานะ : จังหวัดชายแดน**

ภาคใต้. ปัตตานี : ม.ป.ท.

อารง สุทธศาสตร์, บรรณาธิการ 2541. **สถาบันอิสลามและการมีภรรยาสี่คน**. กรุงเทพฯ :

ออฟเซ็ทเพลส.

อาหมัด อัลฟารีดี. 2547. **สิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม: ศึกษากรณี**

การปฏิบัติในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัย

อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2545. **ศกยภาพในไทยวิถี**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

อันวา แก และคณะ. 2555. **ปลาพื้นเมืองบ้านจาร์จาดง**. ปัตตานี : ม.ป.ท.

อำนาจ เจริญศิลป์. 2543. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อำร่อน ปะลุกาและเบญจวรรณ เฟื่องหนู. ผู้เรียบเรียง. 2550. ผู้หญิงกับการจัดการทรัพยากรประมง
ทะเลสาบสงขลา. สงขลา : โฟ-บาร์ด.

Cathy Rozel Farnworth. 2010. Gender Aware Approaches in Agricultural Programmes :
A Study of Sida-supported Agricultural Programmes, Sida.
สืบค้นจาก : <http://www.oecd.org/countries/kenya/46145893>
(สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2557).

Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). สืบค้นจาก :
<http://www.fao.org/gender/gender-home/gender-why/why-gender/en>
(สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2557).

The State of Food and Agriculture Women in Agriculture. (2011). Closing the gender gap for
development by Food and Agriculture Organization of the United Nations.
สืบค้นจาก : <http://www.fao.org/docrep/013/i2050e/i2050e>.
(สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2557).

The World Bank. 2009. Food and Agriculture Organization, and International Fund for
Agriculture Development. 2009. Gender in Agriculture Sourcebook. Washington.
สืบค้นจาก : <http://www.fao.org/docrep/011/aj288e/aj288e00>.
(สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2557).

บุคลากรกรม

ก๊ะชะ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 70/1 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

ก๊ะนะ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 65/1 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

ก๊ะเยาะ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 67/3 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

ก๊ะแม (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556

ก๊ะเมะ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 88 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

ก๊ะสี่ะ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 86 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

กอเซ็ง อาบูชิ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำการกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซาง อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน และ 15 สิงหาคม 2556.

เบดิง (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 86 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

แบและ (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 88 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

เบฮิม (นามสมมุติ) (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
บ้านเลขที่ 67/3 หมู่ที่ 1 บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2556.

มะลาเซ สะมะแอ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำการกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556.

มาเรียม สาเมาะ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ศูนย์เด็กกำพร้าสุโหงปาเน อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2556.

สะแลแม สะมาแอ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำการกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง, ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556.

สุโกธ ดินอะ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่โรงเรียนจริยธรรมมุสลิมอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2556.

อาชิ แวดะซง, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำกรกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556.

อับดุลรอฮิม สามะ, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำกรกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง ตำบลท่าซง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2556.

อันวา แก, (ผู้ให้สัมภาษณ์), ลม้าย มานะการ (ผู้สัมภาษณ์),
ที่ทำกรกลุ่มอนุรักษ์บ้านจะรังตาดง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน และ 15 สิงหาคม 2556.

Prince of Songkla University
Pattani Campus